

III.

Székely

A."

Dé Vándorlott Lakosoknak
rendes
avagy

Rendeltelenségekről
magok viselkedéséről
állapításokról

Híres Levelekből megírta

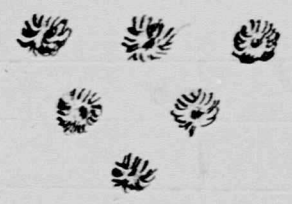
Katona József

KATONA JÓZSEF
VERSEI

III.

EV. REF. KOLL. KO-
LOZSVAR 1349.

2

Az Ethunusok.

Hogy mint voltak Pehithiába, arról nem aggodunk
 midőn földünkre jönek három száz keven nyolcaba.
 imádták az eget, földet, és a csillagokat: de mind ezek
 felett volt a Rómáinak a hit Hercules nével nevez
 tek, és áhiből a későbbiek Herkó jätést hívták;
 mert úgy hitték: hogy minden Scythia ember fiaitól
 Scythakból származott: ez az Herko Apa, igen Sz:
 „Apa volt - a Hadaknak Irene, és a Gothusok Odin
 nevet adtak, ki leg rettegtőbb, és leg jobb lett őstán
 mert midőn háborúra mentek semmit sem kímél;
 „a midőn az a hiedelmek volt: hogy mind azok, a ki
 „ker a világon meg ölnék, a más világon szolgáltak.
 „tyokra lépnek, és ez bizonyal nem tsekély volt a ha.
 „tartalán gyűlölség mellett: mellyel a Rómáiak és aint
 „viseltették: leg jobb, békességben Odint, csak a Kard
 „nak kéjiben imádták, kúráknál, és fáknál áldoztak,
 „melyben állatnak a tejét, Ökröt is; de lovat ritkán
 „mert arra több szükségük^{!!!} Fő kéj Attila alatt ki:
 „nek idejében Negyszáz negyvenbe, a kereszténység is
 „bé törözött: mert ő nem sokat gondolt azzal ákarmie

378

440.

* Pitting in vita Sancti Scythani Cap: 26. es fő kéj Zigg: vide
 „ Pilang Jh. VIII pag 47. es mar az első Fejelelem alatt, bi
 „ Scythia a keresztény vallás, mint Sz: Hyeronimus mondja Jh
 „ tola ad Latán Humi dicunt Psalteria.

araz mit hidgyenek alatt valói, tsak Békés Emberek, is
 „jó Haza fiait legyenek. De midőn a Hercegröndök, itt
 „is felül alattal kerülni, is végre Buda Ötse ábal
 „fázt ütést színábal, Negyszáz negyven kilencbe, vé„ 749
 „ge lett az egész igykeretnek; hogy tsak az jöhetett
 „bi Hümmiábe, a ki köntössével együt a bőret a fü-
 „lize alaxta huzatra. A mindenkor győzhetetlen
 „Séjták, mindenkor gyilkosságban gyönyör ködtek; úgy hog
 „meg a rongyai is, a gyilkosságok Seama szerint
 „osztogatott: a ki nem gyalaratos? Ember bőr ből
 „Hínáják helmijeket — hozonyárból a Lokaxakat, eb-
 „ből Szózták az ellenfeg vörét: Egyesség körtis nál,
 „kor úgy volt; ha egy joharba ereftették vízront vé,
 „reket, is azt igy itál — Halottakat Faligáre tették,
 „és 40 Százig hurrzóltak, egyik Atyafitól — a mávilkhoz
 „is mindenmit vendégeskedtek. is ahol voltak, ammakis
 „ősztan kölletett a Faligát követni, e szerint leg Sanyar-
 „rubb falatya volt az utólvó Atyafinak főkégy ha Szá.
 „mos volt rokonsága — Az után a haloz fejét meg
 „koppasztóák, meg mostál, is három fa darabok a
 „tívén igy temették el. Eleinte tsak barlangolba, is
 „Szekerelbe laktak st.b. Hanem Bendegutr alatt civilizá-
 „lódvan Szelidültek.

 Fester. Atila pag 80. Priemaj 4 26 p. 15 Turoty Cron: st. 17
 P. 2. C 25.

 Doem Ioan omnium Gentium morey, leges et ritus L. 2. C 9.

 Poly. Histoz C XIX fol 77

Volt Sijthiában egy faj, köröttör: áhonnét a Tör
 , neve jött: / mellyet a Rommáiak Perodemeseknek,
 , nevének, kik örvendetes Janus, ezem, izom körött
 , adták meg el hok Szülöinek az utolsó tízrelekez t. i.
 , testeiket örvé aprítván, s mázka bibe tölvén: / többé /
 , fel venedegesetik, a Fejhez szegen ki tízítva arany
 ba foglalva pohárnak fínáltaták. É volt nállak a ,
 , gyermeki halá adarosságának ítélő közeleffez. * A .

Tibeti Patasoknál maiglan közeleffez meg emi hok
 , Szüleiket; ezt csak annyiból emlézem: hogy a többé /
 , máz akkor tudva volt a Sijthiánál - ha ezen un ,
 , dorittó Szokást, nem hozták is be hozzánk. De csak
 , ugyan a modgyát el nem hárták, és így maiglan is
 , fő szimer a többé: de a ház hozta, Tok idig hibázott
 , tölle. Cursu Herculuz, Stumus Jaculig Franzeny notatu
 , Sidonius Apollinar.

A Gothusok.

Héheren voltak a viri Gothusok Kerepinyek, úgy ál.
 , littatik ugyan: hogy ezek voltak az elvöl, kikhez imen a
 , Dunán, a Kerepinyi tudomány el hatott: mellyet kö.
 , zöttör azon Lajol hintettek el Kiber ör kis Asiából
 , Gálieny idejében el hirtetők, kik szaz öven ötödikben
 , a mint Constantinus alatt egy eretnekiség véget Mesoz

255

* Pomponij Mela de orbis situ l. 2. Cap I fol 17. Cap 2 viny
 , in Bdit. Aldi et Andrea Souci 1518.

Mesopotamiából el üttetett Paj Audius klastro,
 „morat is emelt köztől. Egy Gothus Püspök márt a
 „Nicaei Paj gyűlésnek alája irr. háromszáz huszonötbe. —
 „Summia is festula kiz Gothus Püspök Kenta Hlyero,
 „nimussal, meg levelezve dijjurabak a Biblia értelme
 „szereit De leg többen tsak ugyan Pogyanyok ma,
 „adtak. — es e volt az oka a leg nagyobb gyűlötség,
 „iskatadásnak /: az az Ostro' is Viri Gothus nevezetűek
 „nek: / a bizonyos hogy a mi földünkbe egy jöttel mi
 „Pogyanyok, mert midőn Trittinget Ulphidav nevű Püspök
 „Lősdülésére, a Dámbor pogány Athanasiech ellen jár.
 „tott üsöt - eret az egyen jövő Stummusok előtt el tra,
 „ladtak, es Ariannus kevesek bere alatt; a Görög bi-
 „rodalomba botrájtattak. de az ott maradtott nagyobb
 „rejt a Stummusoknak meg ködolt. három száz huszonötbe,
 „kik bizonyosan a Stummusok idejében se lettek
 „keresztényekké, mert meg öt esmertettek meg velt,
 „lek nemely jobb Isrencher tiszteletben tartottak, az
 „őre időtől fogva a minden hatalmassággal telly es
 „valóságos, mellyek belé ejtettek osztán az Erőfahot is, az
 „az hadak Isrenise tették — A mit a Rommának Mars,
 „nak neveztek, tisztelet a jót tivőjőket is, kiz bű baj
 „jal el tudak ámítani — ilyen volt Zódan es Tóka.
 „kik Afiai Schyckianak, Argard nevű helyezül, Vó-
 „dan es Tarán kulömbfele Nemzetiségekkel, el kizet
 „tek vettek, hogy öt lennénél a hit imadnának meg
 „volt egyszer egy mondógis el tűnt közzőlök.

325.

375.

voclan jedij

7

Vodan pedig még soha ideig hadakat viselém, mel-
"lettek örök nevet szerzett; és Flor fel ültette az
"Isteni Tronuszára. Midőn látta hogy meg halnia,
"meg parantsola hogy éjéjny testét is állítsa; hogy
"lelle vijjpa fog tiszti Argárdba, és ott öröklé elni, ❀

Er az Argárd volt a Gothusoknál Paracletoma,
"mellyet valaholnál neveztek. Flornak bálvány
"képe, csak egy durva Birken fa törstől állott:
"mellynek teteje valamiben hasonlított az Ember
"főhöz" melybe egy kőg volt verve, és azon egy kőka:
"hogy a mikor tetézék neki hi ütessen. emmel:

Egy nagy kalazás volt a kezében, mellynek
"nyele a derekán keresztül volt börtve; és ezen kala-
"zástal büntette meg az Istenetlen Emberei nemzetet ❀❀
"külömben egy Aszalón állott, mely mindenkor egy
"nyíl lövés megfigyére volt a Szaraktól, és Obát
"helyet tett; és hogy az ilyen hely: inkább Templom,
"hoz hasonlítson tehát Firkhen, és Birken falkal
"volt körül véve, aldosztak neki Tarandokat, Duho kat,
"Kutyát, Parhant, és Harast. Er a Flor volt a meny
"dörgő, vagy is fő Isten — a Jupiter. — Vodant egy kard,
"nak kezében imádták, a mint Oda fel láttuk.

"Az után voltak Dysae Isten affonyor; kiknek köte-
"lessége volt az elholt Vitézek lelkeit Vodan Isten-
"nek Palotájába vezetni, hol őrzien sere itak azon po-

❀❀ Az ily kalazások: Mallei Divialy; mas Loganyoknál is-
"teokaban voltak — és aztal gondolták hogy a fő Isten az
"meny dörgés szíjálja, mint valamely Kovás. Joam Antonini
Differetio de Div. Cabirio § XIV

Osculossi Ariani, post Athalam Histor. Cellarü meclii
evi Pag 71. — et 916.

Scheringham apud Deuwan Th I. pag 916.

goharaból, mellyek meg ölt ellensegimel koponyá,
jábúl részükkel

A Gepidák.

449. Ugy látszik, hogy már midőn Buda Atilla ellen ki-
"lelt: mellette volt titkon, minden meg hódolt Nemzet
"de idővel előre el ölettetvén, túrtak, és a keresztény-
"ség jözanására hajolni kezdettek.

A Sapp keleti Pászár, ki ellen meg tagadott -
"Adóért éppen halála előtt részük Atilla hatalmas leve
"is fő kégy mikor osztán az Hunnosokat el kesgettek,
"mind az el költözött Gothosuk; mind a Gepidák, az
"Arianusi vallásra tértek. * és úgy bírtak földün

317

"ket mint Arianusok, ezek tulajdon képen keresztények
"Szerezőjek volt Arius Alexandrai Pápa harompár *
"tizenhárome. A ki azt tanította: hogy: az Atya Isten
"nem volt: hanem később teremtetett, és Vákorásoltnak
"volt ki teterve, "Szenvédhetett is mint Angyal, és mivel
"Emberi testben volt: a lelke is Emberi Lélek lett. és -
"Szenvédhetett, mert ha Isteni lett volna nem szenvédhetett
"volna, "Diszóssegy az Atyának az fiú ából, a Isten lelkében.
"Továbbá tsak a Isten irás igazság: és a Istenhagyomány
"nyol, vagy is traditió el veemi való. mivel

* Lucius Dalmata ad annum 500 ipsos jam Arianos ponit.
"ny Gothus - L. T. Cap 7.

* Hieronimij de la hivera Dyotichon toleamum § 82. ..
"Stalal "Héla Isten Apfony kitenur világoton unalkodott, aki nem a
"haboruban halt meg, hanem othon az Agyon, az Vódán, Héla.
"hoz hűdött: ki ötött a Pokolban, döggel, éhséggel s.t.b. ki
"nortatta. volt két szolgája egyik férfi Glayate, és az Apfony
"Glanglois mely mind a két neemben Ioffan menőt jelent.

9
mivel ebben csak a Lapok nyeresége fundálódik; később
ben a Romaiakat is ujjonnan keresztelik.

A Clavos vagy Tóthok.

A Procopius Caesari tudósítása szerint a Tóthok egy
Iszent, a ki a villamlárral csinálja esmértek, mint Urát
az egész világnak; azon kívül, imádták a folyó vizet,
"legyet, és holmi Nymphákat. Voltak nállak a gong-
"Lagnak is Isreni; úgy mint Diabol, és Pello; az es-
"küvés szermyűség volt nállak, mint meg amyi ha-
"miv es küvés. Halottáikat nem temették el, hanem
"fa rakáson egették meg, és egy úttal a hív feleveg-
"nek belé kellett ugrani - különben örökös szermy volt
"a halotton és annak a gyermekein és a Stunus
adorfallitya. Jornander et Juvenius calanus lehet hog
"immet vették :) Hitván, és ritkán, el szott haritól ba-
"lakrak, mellyek sokszor kereszteltek, sem rósz, sem sa-
"lád, gondolkozásof módja nem volt; és az egy ügyű-
"ségben sorban megtartották a Stunus szótávoikat.
A híres Rudegár, vagy is Radochokiv tiszteletben volt
"nállak; a kinek képe egy koronás, és bárdos vitiz volt,
"melynek egyen ágyat készítettek gomjássat, emmi va-
"lókat áldoztak neki, a leg nagyobb hegyeken, mellyek lel-
"kettek a két Aquinoctiumban. az el keresztetett adul-
"terat senki sem fogadta be Laganek p 167 &c.

H. B. Hoca "A Stunus egy vízi tsoda, mely akkor mutatja magát; ha
"valaki vízbe akar esni Scheringham Th: II p. 665.
Plinius: a fel támadás Isrene, egy sovány hosszú ember előve egy fiúlyát,
"tart, és halotai leghelybe menven, egy orosz léant víz a kaban-
"a sírol között: St b. Bregm. pag 1126.

A Longobardusok

Ugy állítatik hogy ezek is Arianusok voltak az bizo-
nyos hogy Alboin Ariannus volt, és pedig fejétől büszködik
a hal; azomba Fesler Romai Catholicusnak állítja
és hogy a Bizantinusok csak azért is adtak neki Lamoni-
at az bizonyos szb.

A varesek.

Fere, csak egy Isten imádták a Hagot, mert Menan-
der szerint, a Cham is midőn bekegyet adott a Roma-
iaknak az egen lévő tűz Istene esküdött: hogy kü-
lönben nem lehet tudni vallásairól, a volt az ora-
mivel Pajjai csak a lelet halhatatlanságáról tették tu-
dományokat közönséggé, a többi vellei együtt hi holt,
és midőn Nagy Karoly meg hódítván őket: tudni akar,
ta Isteni tízeletet, keszebbel voltak a Lazok, a leg hi-
nosabb kalakra mint sem titkaikat hi nyilatkozat,
ni. Ha vegy nézzük történettyeiket, tarhatjuk,
hogy soha egy Nemzetbe így nem volt a két ellenke-
zőség: a Dumero opposita / mint ezekben, és hogy mel-
tan hasonlithatjuk őket a hoz, a mit Voltaire
a Törökölről is; + egyszermind vadak és ember sze-
retől, hirtel komjúhozól, meg is alig követnek el eg-
lopást, büszkél, de semmit sem tudnak a Nemességől. Soha

• Löliz Th. 2 pag 322 lásd keveset öfve szedet Ldda Romy:
+ Hogy Pirambriaban Mars, és Hercules Templomok volt
mellyet Karoly el pusztított, és a Maria tízeletire
szentelt 803.

Inchoffer Annale Ecclie Regni Hungarice p. 13.

soha se viselnek fegyvert, tsak midőn háború,
 "ba mennek, azon szes feletti való gyűlölség mel,
 "tett is, mellyel a keresztényekhez viseltetnek,
 "meg szenvedik magok hőzöt arólar, sőt okal,
 "marzák, es sokszor latkhatni a hőzönseges büfű
 "járásolban, a pompát, es a fel vigyázást, a fő"
 "röl katonák tessik meg, tsak egy eset is eléggi
 "bizonyossá tehet bennünket, mely könnyű lett "
 "volna "őket jözanítani, ha a keresztények sem,
 "mire valól nem lettek volna. Es méltán ezt nem
 "mondhatta volna a Chám Teodornak, a Nap le,
 "leti Prászár követtyének: Haljálod ti halhatat,
 "lan Istenek! aró hih külömben oly sokat tar,
 "tanak a Vallásra, es lelki ismérétre, aró tsele,
 "kedhernek könnyű késséggel Istenelenül v. r. b.
 "nem tudtuk mi azt, mi kezen kejen hie szegő
 "vé lenni, ha ti nem lettek volna mestereink
 "Janitoink, a hitetlenségbe. — Midőn Prishus,
 "Tomi előtt állott his Schyrtiaban, es a Chám Or
 "tet is bi keritette (Star Szárba, 10th Februarii?)
 "ezen esett a Husvétyöl a keresztényeknek, —
 "éheret, melyre a Chám, ott napi fegyver rnyúg"
 "vasz adott: Prishusnak mondvan: Nem néz he,
 "tem, hogy a Rommaiak, aintár meg sértettek,
 "meg is az örömmel napján, es valláidolnak leg na,
 "gyobb ünnejen ehel haljanak, melyre nézve
 "meg

600.
 10th Febr.

meg engedre Kapukat fel nyittatni 400 ezer ele,
 „Teget küldött be, — el mulván ar idő, meg vette
 „őret. s. t. b. Loid Lebrecht pag. 337.

A Cham minden győzedelme mellett is, bé
 „kere akart menni Mauritius Császárral / Morit
 „tzal: / lejni, és csak egy Aranyat kért, egy kereszt
 „tény fogolyért, végre $\frac{1}{2}$ az után $\frac{1}{4}$. erre fel bodz
 „szonkodban a Cham, Konstantinápolyban elibe,
 „ment, és ott 12. M. le vagatott J. Pag. 345 Leb,
 „rechnel. Most már az ő utálatyok a leg na,
 „gyobb létsöre hágot, és minden gazságokat el
 „követek, mellyektől ugyan ez előtt se irtottak, és
 „csak Nyolcz esztendőig tartó véres háború törhet,
 „te őket azoknál vallásokhoz, kik vallokon hozták
 „bé, Véressen az Evangyeliomot, az az Könyvet.

De mikely a Magyarok bé jötek, mindjárt
 „korrájok adták magokat, csak azokkal szelidültek
 „meg. Valami Robert nevezetű Vormzi Püsgök
 „próbált ekkor az Országban predicalni, de semmi
 „fogantatya nem liven, a Iuvávi Ersekeget fun,
 „dabta. Excerpta Joannis Aventi: et Anonymi —
 „cujasdam presentis. De Origine Ecclesie Salisbur
 „gensis Historia David Olfili Scriptores Rerum
 „Boicarum L. I. pag. 781. et Anonymi Athenensis breve
 „Cronic. Boiarum de pag 337.

A Bolgarok.

* * *

A Bolgárok.

A győzedelmes Bolgárok, Legítő Jótól, is meg győ-
zettek Avarok, együtt laknak földünkön, még csak
a Magyarok bé nem jöttek, mert csak azért nem
gondolt a Király földünk el foglaltásával, mivel
fogányok voltak az itt lakó Avarok.

A Bolgárok, vallásáról keveset tudunk, mert
inkább uraink voltak, mint sem lakosink. voltak
"több Isteneik", kiknek nem csak állatokat áldoztak,
hanem Embereket is. Lábat mosása meg volt,
és Karjait is meg festsékendették; az esküvés,
és Szöveget, abban állott; ha egy Edénből ittak,
és ugyan akkor egy Kutyát kette vágta, ha vala-
mit fegyverrel meg vernek állítottak, az volt a je-
le: hogy p. o. lantsáját a Kapuba rejtette. Ha-
tis nem volt nállal, hanem csak fűzés, vagy agyon
szurdalás, különben igen hitetlenek voltak.

Vala egy neme a Bolgárságnak mely a tsatát
"el kezdette" jó nyilasok voltak, és igen val merők:
sokszor egy, huszszal is semben szállott: eleinte szeret-
ték a bort, de midőn az Avarokat meg győzte Priem
armak italat meg tiltotta. * A bü bajosságnak átlatói
voltak, jeles volt Baján Simionnak fia, ki az Embere,
ket farhasokra változtatta. * * * Kerekenyeli

* * Engel p. 303 et 329 = *Cumque et Morragon exoriant
Cristianos isto tempore 820 Magi Publice docet per Demo-
ndi in Hispania in spelunca dicta Herculy prope Toledo. unde
dicitur Scientia Tolitana Luitor Cronie = nobis illustrare § 244.
* * Luitorand, de rebus Imperatorum et Regum L. 3 cap 8.*

Heresztényeli akarták ölet tenni, és Papokat „
 küldötték be a Rómiaiak, Nyolczszáz hatvanadikba „ 860
 hanem ezek az Urak úgy tették, hogy elegendőnek —
 „ gondolták elegendet tenni, ha a pogányokat meg kereszt-
 telék, — mert egy esztendő múlva, már panaszkod-
 „ tal, a Nagy Keleti Császárnak a mint a Herztör írja
 t. i. A Duna körül lakó Bolgárokat között, laktak meg
 keresztelkedett Török, kiknek Fejedelmük voltak —
Rosztiszlav Svatozlav es közel, ezek követeket kül-
 „ döttek Harmadik Mihályhoz mondván, meg vagyunk
 keresztelve is ninvenek tanítóink st. b. küldtetek te „
 „ hát, Methodius es Constantinus a kik a keresztény
 tudományt, Tör nyelven adták elő. 862. be negy egész is 862
 „ 1/4. esztendőig járt falukúl, falukra, Methodius, a hoz-
 „ zái kapcsolt Papokkal, mert Constantinus Nagy Bol-
 „ gár Országba be ment hogy a Nyelvet meg tanulja, 867.
 „ Ignátz, a Rómiaiakhoz hajlott, es így kezdés támad-
 „ van, mellyik Püszögösighez tartozik, Bulgari Bazi-
 „ lius. J. Balásy a Császár a Nagy Keletinek írtta, es
 „ így ismét hi kellett a Rómiaiaknak költözni, — a Rom-
 „ maiaknak tehát csak nézni kellett. Üldözés támadt te-
 „ hát Methodius ellen, a ki fölünk le ment Slavoni-
 „ ába es Szeremi Püszög lett. a felet hogy Methodius
 „ Tör Nyelven tanít, holott az Isten igéjét nem szabad
 „ más Nyelven elől adni, tsak azon mellyen Pilátus
 „ a Kristus Crimét a keresztre írta, es már ezért
 „ excommunicatioval is fenyegettették hogy ettől meg-
 menthesse.

„menthesse magáit, nyilván abal ment Methodius
a Romaiakhoz, ezen fel bosszonkodvan Porcius
a Constantinai Patriarcha Nyolcszázharvenkétbe
maganak vette Dolgát, és Bennünket, kit a Romai
„Két új velleménnyel átör ala is tett, és így a
Közkeleti Anya Ként egy ház, el szakadt örökre a
Köznyugotul, és leve a Görög és Deák,

877.

Hesztot Pag 53. et sequen Schönvisner Antiqu. L. 6.
C. 11. Ioan Aventini Excerpta Apud Olfiliu Scriptores
L. I pag 784. Ferret I p. 868. — Ezer evenerunt
Kenez quod Dominum significat.

Katonai Historia Crit. Duc: p. 183. Turbarn
portarunt — Lingua Sclavonica Jacobi Giacevitz Al-
lyricum § 4.

A M a g y a r o k.

A földünkön levő Keresztenség aronnal meg
szünt lenni, mihelezt a magyarok bejöttek egybe-
adtal magokat az Avarokkal is. a Lakos ki futot
„tal, és a Káznak imádasa ismét fel kerül, melyet
a Magyarok Irien neverték mely kül lett Isten. Kirmanj § 26. p 14.

Ugy állitták hogy ezen Szó a Haldensoktól jött:
kih a tuzet, vagy is a napot imádták Eschanak nevez-
„ték; Ischana vagy Vischna, az Indusoknál, mely
armyit tesz — mint minden Világot keresztül ható
lelek* és ez a tüz melynek kéje a Kázn ezen Ich —

magyarul

„menthesse magáit, nyilván abal ment Methodius
 a Romaiakhoz, ezen fel bosszontodvan Porcius
 a Constantinai Patriarcha Nyolcszáz hetven hétbe 877.
 magának vette Dolgát, és Bennünhet, hit a Romai
 „szek ij velleménnyűit átor ala is teti, és így a Szép
 Székleti Anya Kent egy ház, el szahadt örökre a
 Szép nyugotul, és leve a Görög és Déak,

Hesztor Lag 53. et sequen Schönvisner Antiqu. L. 6.
 C. 11. Ioan Aventini Excerpta Apud Offiliu Scriptores
 L. I pag 784. Ferlex I p. 868. — Pjer ewenerunt
 Kenez quod Dominum significat.

Katona Historia Lit. Duc: p. 183. Turbam
 portarunt — Lingua Sclavonica Jacobi Giacwitz M-
 lyricum § 4.

* * *

A M a g y a r o k.

A földünkön levő keresztenség aronnal meg
 szűnt lenni, mihelezt a magyarok bejöttek egybe-
 adták magokat az Avarokkal is. a Székelyek is futott
 „tal, és a Székely imádása ismét felkerült, melyet
 a Magyarok Irien neveztek mely bül lett Isten. Király § 26. p 14.

Ugy állitták hogy ezen Székely a Haldensoktól jött.
 hit a tűzet, vagy is a napot imádták Eschanak nevez-
 „ték; Ischana. vagy Vischna, az Indusoknál, mely
 annyit tesz — mint minden Világokat keresztül ható
 telenk és ez a tűz melynek kéje a Székely ezen Isch —

magyarul

Magyarul írva Ies. amyi mint Lény. valóág En
 vagy a ki van. és hozzá adván az En vagy emm
 maga szót lesz Iesen. En maga a ki van. és
 ezen szót a keresztényekbe is megtartották, melynek
 jele hogy az előtt is csak egy Istent imádtak **.

Angyalok nem volt — mert az maga volt az Isten
 és a Név, a Dei Angelosból jött, több Istenek nem volt.

Feltek még az Arimatus Istent, ki is a kereszt
 ságnak és veszedelemnek Isten, honnét Arman v
 Armanyos, de ez koránt sem az, a mit Ördögnek
 neveztek, mert az valamely vigre hajtója és minde-
 nesse. szörő, és mindenre vigyázó Döge. volt.

De ez az Ördög se jelentette a vallásbeli Sátánt
 a mit most jelent, hanem az etherülhetetlen roppa,
 „Sagor mely az emberek körül forgolódik *** ezen.

* A Régi India Braminok vagy is bölső Papok, három
 Isten adtak el az imádatra Brama Teremtő Vischnu
 megtartó, és Schiven büntető. a Vischnu úgy allittya,
 hogy Ember kezebe a Világra jött, és Kasmirba született.
 Hisz a Chinai Császár Mingti 65. be. be vea: Kristus előtt 1027
 Fő a neve, a Vischnu, vagy inkább Föt, kik körül a Magyarok
 vagy Magyarok is forgolódta, Látnak nevezik, és mivel
 az Isten, vagy is Vischnu, a Magyarokhoz be jött, nemel-
 lyek velekedése szerint a Dálai Lama tisztelete is be fűpott
 az az a lák az Isten fő pajjái, a ki szinte kálharatlan,
 nak tartatik Lölitz T I p. 63. Ruzer Josef Philos rövid —
 historiaja p. 16.

** Horvát János a Régi Magyarok vallásbeli és erkölcsi álla-
 potjáról p. 9. és 10.

*** Ezt a jó és ropp Istent később kapták, midőn a Donzok tuds,
 „mámya elvezetett köröskül — kik Indiából, a Braminok
 új tudományát által el üzentették.

Ezen tekintetből úgy láttuk hogy Manicheus,
 „sok voltak, de ebben ugyan tsalaxozás van, mert a
 Manicheusok ugyan a mint ad Notam Inclus Draminob
 „hét Iszent, t. i. jót, és rosszat, mivel hogy véghezertlen
 jóságna nem tudták tulajdonítani, a véghezertlen rossz-
 „ságot, mellyek a földön vagynak, az után tsák a
 lélek fel tamadását hiték, de a restét nem. A há-
 „rasságok háhozattál, mint a Nicolaiták. Azom-
 „ban bajossan himém, hogy a Magyarok tsák a Nő
 „telenek engedték volna az idvességét, mint a Manicha-
 „usok, is a Issetenides is hi zárt volna abból. #
Hiexonym de le Higvera Dylon Toletan 58.

* * *

A Házasságról

A Magyaroknál a Házasság, tsák Nőrsis volt
 is az Affony mint nem is Affony — a Törölőknél el-
 adó szék volt, immet nevezék — el-adó — Léány.
 Immet a Vő legény — vön — vagy vevő legény.
 És immet szarmadott a jegy pénz: a hit t. i. hi
 „jegyzett magának a Vő legény, azt ha meg egyerke-
 „tett szülőivel, le foglalta pénzzel — is ez a szokás
 „mállunk most is meg van — úgy hogy, ha nem telkes
 „től több, leg alább is egy — két — garast a Léány —
 „marhába nyom a két fogasbot.
 Mine hogy pedig az Affony bé fedezett fővel jár
 A Léány pedig haját el nem tártja — immet va-
 gyon az — hogy hajadon Léány.
 A Lakadalmi alkalmatossággal, hülöm b féle va-
 ráslások

varáslások által erősítik a Meny Appont a contá-
 „sok ellen, es leg hissebb történetei is azon Napnak, a
 Házasság jövődö belí sorát jelentí.

A lakodalom — lakma, a hi hirdetés helyett.
 A feleség e szerint tsak gorzcha, mely öököségben
 „mehetett, ugy hogy ha Appony Ura meg holt, annak
 „Ötse, vagy battya maradt — immer vagy on hissebbik,
 „vagy örebbil uram. — Stontak Janos p. 51.

Tovabba a Manichæusok undozotak a Hiv esel
 „töl, nem ettel se sajtot, se tejert, voltak hári Isrenel
 „mellyet magokhat hordoztak, es a leg nagyobb sze-
 „rentet letek benne, azert hagyta el oly neheren mint
 „a Meranapztal is, a Roffi egy a minöt más: Párhel az
 „Attyától Labántól el lopott: / ez elnek aldozzak, huzaknál
 „forrasornal is fajnál, ugy hogy, a huzak is forrasok
 „tiszeletet, meg a Keresztény allagotokban se hagyta el,
 „es Szent Laszlo idejében Országos törvényel kelleni
 „el tiltani, öz, hogy minden jogany a huzakhoz, es for-
 „rasokhoz amygira ragaszkodott. az mivel abban látták
 „az öröktül örökli folyó Isreni ilesnek valóságos Isreni
 „kéjét — Pajjaiinak jövődöles belí tchességet tulajda-
 „nitotak. * A tákos, vagy is taláttos, melyből a Tákos
 „lett — Az Isreni tiszelet aldozatba került, mellyet al-
 „domásnak huzak — es mivel itták belöle maig is az.

További tiszeleték, de nem imádták, Holdat, Híl,
 „lagokat de meg a földet is ** es fö kéj a tsillagok
 „ban látták a sorokat is — es az Üstörös Híllag bizonyos
 „veszedelem jelének tartottak — es a jövődölesnek Pajjai
 „isvotul

* Bartfai Lemány brevis Confessio Hystor Ecclæ ante adventum
 Hurnosum Sec 3. pag 19.

** Király § 28. p. 16.

19

Lajjai is voltak; alig látni most is olyat, mint né-
„mely Laxaft, aki a tsillagoknak száma nélkül való
„nemét, annyira tudja — hogy egész éjjel is — kéjes,
„colla befelleni, és pontig minuvára adja az időt belő-
„le. — A legelkerésnek, és Laxtorhódásnak, annyira
„kedvelői voltak; hogy Marhaiának is idején — a le-
„gelő ki újuláshoz szabták, háromfü, és negyedfü, &c. *

Ezen orbul eténre a meg hódítottou Neore,
„tehet be hajtottak a Várasolba és faluba magok je-
„dig a fivőn maradtak ** Fejedelmeket Debáné
„neverték, melyből lett a Déárok előtt a Deobad és —
„Vajvod — vajda) öltözeteik bőre volt mint most is —
„telen láthatni az oláh kossisoron — a határja je-
„dig Larduz, vagy farkas bőre kötötték, szőrvél ki-
„felé — Huszmájok mellett egy sass toll; De a bőre
„kötöst orrán, midőn De be jöttek postóval tse-
„vélték fel, és éppen úgy öltöztek, mint hajdan a Hun-
„nosok, Laffi beszédük, alacsony test állásnak, de
„amal serényebb harúnak voltak.

*. Primmáj § 28. p 16.

** „Feszler I p. 320.

*** „Pölitz Hunni sub vajvodis.

Hét Napjainak Nevezete.

A Piarte nagyot Várasnagynak neverték. ezen a
„nagon Váraslónak össze mind eneket.

A hét első Napját — hét fő
A keddet, a kedvet.

Szecda.

Praxda, Szet vagy is rend tartás nazja.

Isötörtöl á régi Isötör magyar kötül - mely dezag
 "hat, vagy is mérő edent jelen, s: az az az Irilet vég,
 "re hájtása. a hit mit edentlett olyan mérővel sér
 "tél. s: " Lentel á jénnek, ekkor vették ki a szol-
 "gák heti béréket.

Szombat a ma régi, és mindenütt esmeretes
Sabbat kötül - mely nyugodalom nazjának nevezetes.
Feszlet I. p. 392. 396.

A Magyarok mint minden Schittak pogány
 " szolás szerint nyitél hajókat, és Szalalókat, és
 " tsak akkor erepték meg, a midőn gyászokak, de
 " eren szolást ortán el hagyták, midőn herexrenye,
 " kéteket, hogy a többi Nemzetek szerint, vallásbeli
 " alázatosságokat, "ök is bé bizonyították, úgy hogy
 " az után a Nyicei gyalaratnak jele lett: azomba
 " az Affonyok mindig gyönyörködtek á kofkü hájba

Már két fő Ember Gyász és Bolsu Constanti,
 " napolyba herexrenyei lettek - és Hierotheus Pap = 950
 " pal bé jönek de tsak Gyász maradt meg herexren
 " nek " meg s: kilentaszár ötven ötödik ben s: az Anversus. 955.
 " gi Szexentseken esete által, akik ugyan bússin lebe,
 " let fel ehazított meg nem Szelidültek - De mivel
 " a béhesség pontjai közt az is van, hogy Szabadon
 " jöthessenek a Diál Papok országunkban, le törölték
 " á Görögöket, kevé idő alatt, amnyi Nezen be tödül,
 hogy

hogy a Magyarok meg Szennyűkért, is módoról gondolkoztak, a vigso Verzelelem el karitására.

Erre Gejza Steetreg maga is heretizmusy i lett - mert azt is mondja, ezen miho Istvan fia születni alaxt 1969 / meg jelenet neki Maria, felesigéne pedig Istvan Martyr, is eret vitel rea almában.

Ranzani Epitome Rerum Hungar. Ind. VIII.

Hogy tehát tréjét érje, idegen Semzetet is be eresztett, - is erővel heretizmusy ké. alaxta remi kü. lömb helyeken Templomokat gittetett. Mellyek elöb tsak egy Szézen helyen hitett ház volt, innét jött a neve, Szent egy Star / Una Sancta Domus / eng adni meg neki, mivel a forrásot tisztelerte, oly nagy divat, be volt oda szorot epitoni. Illyen volt a mi Stomo hi Rajolnánk - mellyet a Titso - új Titso forrá, Sabot tett; hogy a Neje lássa e két külömbreget, de mely neheren ment el kézzelhetni - is szorot mi. dön a Szeg reggel fel kel, tsak azt látta - hogy az egész ehafia adobb állott - is Uras a falu. Mert egész Istványig, tsak a merön labot az Ur szolgáival, együtt. Innét lott, hogy tsak olykor, jöttek be a Templomba, egyszer egy kirbe vasárnapon - a melyben özve vasárlottak egész hétre valot,

Piringer Th: I pag 131.

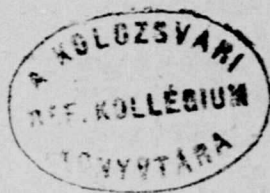
Ita nagyobb volt az Urney, ott maradtak akkor, is Satoru vonván Saturnusnak mondatott.

A Rablást el hagyoni, ezen Nijneligen erős volt.

Wegre

Végre osztán István, Országos törvénnyel fő
 „vesztettség alatt parancsolták, a keresztény vallást, és
 „iggy vagy aharról, vagy nem üdvözülnek kellett.

Istenem! mára most a mi halossaink keresztény,
 „tenyer, nem rohammal hi beles szomszédjaikra,
 „hogy arolat meg foszszák; és egy anya sem lár, többé
 „el raboltatór gyermekieit, De e helyet most is
 „már ösztön magokat martongolják — hi kelnek
 „egymás ellen a Magyarok! es kik előtt, szár egy
 „nyekány eszrendöl alatt, nyomát se láttuk, az egyenet
 „lenkedésnek, most majd minden ötödikben pártot
 „ütnek!. Amarokat azzal vadoljuk hogy tsal tsá-
 „vargók; vagy vadak voltak, mivel mentük hát ere-
 „ket? Keresztények! mi legyen a kereszténység?
 „ny istván tudja már a Világ, Szükségtelen azt fejtegetni.

23